ROZDZIAŁ XV.

Państwo Izraelskie ma powstać nanowo.

Być może ktokolwiek powie: „Ja nie wierzę, że żydzi wrócą do Chanaanu i że Jeruzalem stanie się ich stolicą“.

Drogi czytelniku! Czyś czytał co o tem mówił Bóg? Zaprawdę, o niczem tak wyraźnie Pismo św. nie mówi jak o tem. Chciałbym przytoczyć tu wszystkie te ustępy Pisma św., które o tem mówią, lecz dla braku miejsca, przytoczę tylko niektóre z nich. Proszę je czytać z uwagą, przy czem radzę wyzbyć się wszelkich zgóry powziętych pojęć i uprzedzeń i pozwolić Duchowi świętemu, aby On sam wskazał, na podstawie swego Słowa, przyszłą sławę wybranego przez Boga narodu, który nazwany jest „miłym“ (Rzym. 11,28) i drogim dla Niego, jako „źrenica Jego oka“. Zach. 2, 8.

1. Powołanie Abrahama; Gen. 12, 1.[1]
2. Obietnica dana Abrahamowi: Gen. 12, 2—7.
   „ „ „ Gen. 13, 14—17.[2]

---

(1) I rzekł Pan do Abrama: wynijdź z ziemi twej i od rodziny twojej i z domu ojca twego do ziemi, którąć pokażę.

A uczynię cię w naród wielki i będęć błogosławił i uwielbię imię twoje i będziesz błogosławieństwem.

I będę błogosławił błogosławiącym tobie; a przeklinające cię przeklinać będę; i będą błogosławione w tobie wszystkie narody ziemi.

Tedy przeszedł Abram ziemię onę aż do miejsca Sychem, i aż do równiny Morech, a Chananejczyk na ten czas był w onej ziemi.

I ukazał się Pan Abramowi, i rzekł: Nasieniu twemu dam ziemię tę; I zbudował tam ołtarz Panu, który mu się ukazał. (Gen. 12, 1-7).

(2) I rzekł Pan do Abrama, potem gdy się odłączył Lot od niego: Podnieś teraz oczy swe, a spojrzyj z miejsca, na którem eś teraz, na północy, i na południe, i na wschód, i na zachód.

Wszystką bowiem ziemię,

Obietnica dana Abrahamowi: Gen. 15, 18.
" " " Gen. 17, 8.
" " Izaakowi: Gen. 26, 1—5.
" " Jakóbowi: Gen. 28, 1—15.
" " " Gen. 35, 10—12.

3. Opisanie ziemi: Ex. 23, 31; Num. 34; Deut. 11, 24; 34, 1—4; Joz. 1, 2—6.

4. Częściowe zdobycie ziemi; 1 Król. 4, 21.

5. Proroctwo o karze za nieposłuszeństwo: Lev. 26, 14—38; Deut. 4, 22; 28, 15; 31, 16.

6. Grzech Izraela: Sędz. 2, 11—19; 1 Sam. 8, 6; 2 Król. 21, 11; 2 Król. 24, 3; Jer. 15, 4, i wiele innych miejsc, a szczególnie Mat. 27, 25.

7. Obietnice Boże są pewne i lud Izraelski do ziemi swej znów powróci.

Lev. 26, 40—45, szczególnie wiersze 42, 44, 45![3]
Deut. 4, 30—31.[4]
Deut. 30, 1—10, szczególnie wiersze 4, 5, 6.[5]

---

którą ty widzisz. dam tobie i nasieniu twemu aż na wieki.

A rozmnożę nasienie twoje jako proch ziemi; bo jeźli kto będzie mógł zliczyć proch ziemi, tedy i nasienie twoje zliczone będzie.

Wstańże, zchodź tę ziemię wzdłuż i wszerz, bo ją tobie dam. (Gen. 13, 15-17).

(3) Wszakże dlatego i na ten czas, gdy będą w ziemi nieprzyjaciół swoich, nie odrzucę ich, ani ich tak sobie obrzydzę, żebym je wyniszczyć miał, i wzruszyć przymierze moje z nimi.

Bom ja Pan Bóg ich. Ale wspomnę na nie dla przymierza, uczynionego z przodkami ich, którem wywiódł z ziemi. Egipskiej, przed oczyma poganów, abym im był za Boga. Ja Pan. (Lev. 26, 44-45).

(4) Gdy ucisk przyjdzie na cię, a najdą cię te wszystkie rzeczy w ostatnie dni, tedy, nawrócisz się do Pana, Boga twego, a posłuszny będziesz głosowi jego.

Albowiem Bóg miłosierny Pan, Bóg twój jest, nie opuści cię, ani cię skazi, ani zapomni na przymierze ojców twych, które im przysiągł. (Deut. 4, 30-31).

(5) Gdy tedy przyjdą na cię wszystkie te rzeczy, błogosławieństwo i przekleństwo, którem przełożył przed oczy twoje, a wspomnisz sobie w sercu swem między wszystkimi narody, do których cię wypędzi Pan, Bóg twój.

I nawrócisz się do Pana,

2 Sam. 7, 10—11.[6]
Joel 2, 18—32.
Joel 3, 1—21.
Amos 9, 11—15, szczególnie wiersz 15.[7]
Ozeasz 1, 10—11.
„ 2, 14—23.
„ 3, 4—5.
Izajasz 2, 2—5.
„ 9, 6—7.
„ 10, 20—23, szczególnie wiersze 21, 22.
„ 11, 10—16, szczególnie wiersz 11. „Powtóre“
„ 19, 23—25.

Boga twego, a będziesz posłuszny głosowi jego we wszystkiem, co ja rozkazuję tobie dziś, ty, i synowie twoi, ze wszystkiego serca twego, i ze wszystkiej duszy twojej:

Tedy cię wywiedzie Pan, Bóg twój, z więzienia twego, i zmiłuje się nad tobą, a przywróci i zgromadzi cię ze wszystkich narodów, do których cię rozprószył Pan, Bóg twój.

By też kto z twoich wygnany był i na kraj świata, stamtąd zgromadzi cię Pan, Bóg twój, i stamtąd zbierze cię.

A przyprowadzi cię Pan, Bóg twój, do ziemi, którą odziedziczyli ojcowie twoi, i osiędziesz ją, i będzieć dobrze czynił, i rozmnoży cię nad przodki twoje. I obrzeże Pan Bóg twój serce twoje i serce nasienia twego, abyś miłował Pana Boga twego ze wszystkiego serca twego i ze wszystkiej duszy twojej, abyś mógł żyć. (Deut. 30, 1-6).

(6) I postanowię miejsce ludowi memu Izraelskiemu, i wszczepię go, iż będzie mieszkał na miejscu swem, i nie będzie więcej poruszony, ani go więcej synowie nieprawości trapić będą, jako przedtem. (2 Sam. 7, 10).

(7) Dnia onego wystawię upadły przybytek Dawidowy, zagrodzę rozerwanie jego, i obaliny jego naprawię, a pobuduję go, jako za dni dawnych.

Aby posiedli ostatki Edomczyków i wszystkie narody, nad którymi wzywano imienia mojego, mówi Pan, który to czyni.

Oto dni idą, mówi Pan, że oracz żeńcę zajmie, a ten, co tłoczy winne jagody, rozsiewającego nasienie; a góry moszczem kropić będą, a wszystkie pagórki się rozpłyną.

I nawrócę zaś z więzienia lud mój Izraelski, i pobuduję miasta spustoszone, a mieszkać w nich będą.

A tak ich wszczepię w ziemi ich, że nie będą więcej wykorzenieni z ziemi swojej, którąm im dał, mówi Pan, Bóg twój. (Amos. 9, 11-15).

Izajasz 27, 12—13.[8]
„ 33, 20—24
„ 43, 1—7, szczególnie wiersze 5, 6, 7.
„ 49, 13—26, szczególnie wiersze 22, 23.
„ 60, 1—22, szczególnie w. 8, 9, 10, 15, 16, 18, 21.
„ 61, 1—11.
„ 62, 1—12.
„ 65, 8—10; 17—25.
„ 66, 19—24.
Jerem. 3, 12—19, szczególnie wiersze 17—18.
„ 11, 4—5.
„ 16, 14—16.[9]
„ 23, 3—8, szczególnie wiersze 3, 4, 6.
„ 29, 10—14.
„ 30, 1—24, szczególnie wiersze 8, 9, 10, 11, 20.
„ 31, 1—40, szczególnie w. 8, 9, 10, 12, 38, 33, 38.
„ 32, 36—44, szczególnie w. 37, 39, 40, 41, 42.
„ 34, 7—17, szczególnie 7, 8, 14, 15, 16.
„ 44, 28.
„ 50, 4—8; 17—20.
Ezech. 6, 8—10, szczególnie wiersz 9.
„ 20, 36—44, szczegól. w. 40, 41, 42, 43, 44.[10]

(8) Dnia onego, gdy się Pan będzie mścił od łożyska rzeki aż do potoku Egipskiego, wy synowie Izraelscy po jednemu zebrani będziecie.

Stanie się też dnia onego, że zatrąbią w trąbę wielką, i przyjdą, ktrórzy byli poginęli w ziemi Assyryjskiej, i którzy byli zagnani do ziemi Egipskiej; i będą się Panu kłaniać na górze świętej w Jerozolimie. (Iz. 27, 12-13).

(9) Przetoż oto dni idą, mówi Pan, że nie rzeką więcej: Jako żyje Pan, który wywiódł synów Izraelskich z ziemi Egipskiej.

Ale: Jako żyje Pan, który wywiódł synów Izraelskich z ziemi północnej, i ze wszystkich ziem, do których ich był wygnał, gdy ich zasię przywiodę do ziemi ich, którem dał ojcom ich.

Oto ja poślę do wielu rybitwów, (mówi Pan) aby ich łowili; potem poślę do wielu łowców, aby ich łapali na wszelkiej górze i na wszelkim pagórku, i w dziurach skalnych. (Jer. 16, 14-16).

(10) Bo na świętej górze mojej, na wysokiej górze Izraelskiej, mówi panujący Pan, tam mi służyć będzie wszystek

Ezech. 28, 24—26, szczególnie wiersze 25, 26.
„ 34, 11—31, szegól. w. 11, 12, 13, 14, 24, 25, 28.
„ 36, 1—38, szczegól. w. 8, 10, 11, 12, 15, 21. 28, 31, 35.
„ 37, 1—28, szczegól. wiersze 11, 12, 14, 16, 28.
„ 39, 23—29, szczególnie wiersze 25, 26, 27, 29.

W rozdziałach od czterdziestego do czterdziestego ósmego jest mowa o nowej świątyni i o rozdzieleniu ziemi między dwanaście pokoleń. (r. 28).

Mich. 4, 1—7.
„ 7, 8—20, szczególnie wiersze 12, 19, 20.[11]
Sofon. 3, 8—20, szczególnie w. 11, 13, 19, 20.[12]

---

dom Izraelski, ile ich będzie w onej ziemi; tam ich łaskawie przyjmę, i tam się pytać będę o ofiarach waszych podnoszonych, i o pierwiastkach darów waszych ze wszystkiemi świętemi rzeczami waszemi.

Z wdzięczną wonnością łaskawie was przyjmę, gdy was wywiodę z narodów, a zgromadzę was z onych ziem, do którycheście rozproszeni byli, a tak poświęcony będę w was przed oczyma wszystkich narodów.

A poznacie, że Ja Pan, gdy was wprowadzę do ziemi Izraelskiej, do ziemi onej, o którąm podniósł rękę moję, że ją dam ojcom waszym;

A wspomnicie tam na drogi wasze i na wszystkie sprawy wasze, któremiście się splugawili, obmierzniecie sami sobie przed obliczem waszem dla wszystkich złości waszych, któreście czynili.

Tam się dowiecie, żem Ja Pan, gdy wam to uczynię dla imienia mego, nie według dróg waszych złych, ani według spraw waszych skażonych, o domie Izraelski! mówi panujący Pan. (Ezech. 20, 40-44).

(11) Któryż Bóg jest podobny tobie? Któryby nieprawość odpuszczał, i mijał przestępstwa ostatków dziedzictwa swego, któryby nie zatrzymywał na wieki gniewu swego, przeto, że się kocha w miłosierdziu.

Nawróci się, a zmiłuje się nad nami; zatłumi nieprawości nasze, i wrzuci w głębokość morską wszystkie grzechy nasze. Pokażesz się Jakóbowi prawdomównym, a miłosiernym Abrahamowi, jakoś przysiągł ojcom naszym ode dni dawnych. (Mich. 7, 18-20).

(12) Oto ja koniec uczynię wszystkim, którzy się trapić będą na on czas, a zachowam chromą, i wygnaną zgromadzę; owszem sposobię im chwałę i imię po wszystkiej ziemi, w której zelżywość ponosili.

Wtenczas przywiodę was, wtenczas, mówię, zgromadzę was; albowiem dam wam imię

Zach. 2, 4—13.
„ 3, 1—10, szczególnie w. 9.
„ 8, 1—23, szczególnie w. 4, 5, 8, 12, 16, 17, 20, 23.
„ 10, 5—12.[13]
„ 12, 1—14, szczególnie wiersze 10—11.
„ 13, 1—9.
„ 14, 1—21, szczególnie wiersze 11, 16, 20, 21.
Mal. 3, 10—12.[14]
Mat. 23, 37—39, szczególnie wiersz 39, „aż".
Łuk. 13, 34—35, szczgólnie wiersz 35.
„ 21, 24.
„Jerozolima będzie deptana od pogan, aż się wypełnią czasy pogan."
Rzym. 11, 17—28, szczególnie wiersze 17, 20, 23 do 18.[15]

---

i chwałę między wszystkimi narodami ziemi, gdy zaś przywiodę więźnie wasze przed oczyma waszemi, mówi Pan. (Sof. 3, 19-20).

(13) I umocnię dom Judowy, a dom Józefowy wybawię, i w pokoju ich osadzę, bo mam litość nad nimi; i będą jakobym ich nie odrzucił; bom Ja jest Pan, Bóg ich, a wysłucham ich.

I będą Efraimczycy jako mocarz, a rozweseli się jako od wina serce ich; a synowie ich, widząc to, weselić się będą, i rozraduje się serce ich w Panu.

Zaświsnę na nich, a zgromadzę ich, bo ich odkupię; i będą rozmnożeni, jako przedtem rozmnożeni byli.

I rozsieję ich między narody, aby na miejscach dalekich wspominali na mnie, a żywi będąc z synami swoimi, nawrócili się.

A tak ich przywiodę z ziemi Egipskiej, i z Assyrji zgromadzę ich, a do ziemi Galaad i do Libanu przywiodę ich; ale im miejsca stawać nie będzie. (Zach. 10, 6-10).

(14) I zgromię dla was pożerającego, a nie popsuję wam urodzaju ziemskiego, i nie pochybi winna macica na polu, mówi Pan zastępów.

I będą was błogosławić wszyscy narodowie; bo wy będziecie ziemią rozkoszną, mówi Pan zastępów. (Mal. 3, 11-12).

(15). Mówię tedy: Azaż się potknęli, aby padli? Nie daj tego Boże! Ale przez ich upadek doszło zbawienie pogan, aby je do zawiści przywiódł.

A ponieważ upadek ich jest bogactwem świata, a umniejszenie ich bogactwem pogan, jakoż daleko więcej ich zupełność?

Albowiem mówię wam poganom, ilem ja jest Apostołem

Piętnasty rozdział Dziejów Apostolskich jest bardzo ważny co do omawianego przedmiotu, jako streszczenie proroctw.[16] Ps. 51, 18: Ps. 102, 16.

Teraz, czytelniku, po przestudjowaniu wyżej podanych cytat, albo przynajmniej po przeczytaniu takowych, czy będziesz się dziwić, że większość żydów doby dzisiejszej święcie wierzy w swój powrót do ziemi Chanaańskiej?

Wszyscy prawowierni żydzi mocno trzymają się tej nadziei, a czyż my, przy nieskończenie większem świetle objawienia, możemy lekceważyć tak liczne świadectwa Słowa Bożego w tej kwestji?

Może powiesz, czytelniku, że powyższe proroctwa już się wypełniły z chwilą powrotu żydów z niewoli Babilońskiej?

Otóż nie. To był pierwszy powrót, a ma nastąpić jeszcze drugi powrót.

---

pogan, usługiwanie moje zalecam.

Ale rzeczesz: Odłamane są gałęzie, abym ja był wszczepiony.

Dobrze; dla niedowiarstwa odłamane są, ale ty wiarą stoisz; nie bądźże hardej myśli, ale się bój.

Albowiem jeźli Bóg przyrodzonym gałęziom nie przepuścił, wiedz, że i tobie nie przepuści.

Bo niechcę, abyście nie mieli wiedzieć bracia, tej tajemnicy, (żebyście nie byli sami u siebie mądrymi) iż zatwardzenie z części przyszło na Izraela, pókiby nie weszła zupełność pogan.

A tak wszystek Izrael będzie zbawiony jako napisano: przyjdzie z Syonu wybawiciel i odwróci niepobożność od Jakóba.

A to będzie przymierze moje z nimi, gdy odejmę grzechy ich (Rzym. 11, 11—13. 19—21. 25—27).

(16) A gdy oni umilknęli, odpowiedział Jakób, mówiąc: Mężowie, Bracia! słuchajcie mię.

Szymon powiedział, jako Bóg najprzód wejrzał na pogany, aby z nich wziął lud imieniowi swemu.

A z tem się zgadzają mowy prorockie, jako jest napisano:

Potem się wrócę, a pobuduję zasię przybytek Dawidowy upadły, a obaliny jego zasię pobuduję i znowu go wystawię.

Aby ci, co pozostali z ludzi, szukali Pana, i wszyscy narodowie, nad którymi wzywano imienia mojego, mówi Pan, który to wszystko czyni (Dz. Ap. 15, 13—17).

Drugi Powrót.

„I stanie się dnia onego, iż Pan powtóre rękę swą przyłoży, aby posiadł ostatek ludu swego, który pozostanie od Asyryjczyków, i od Egiptu, i od Patros, i od Chus, i od Elam, i od Senaar, i od Emat, i od wysp morskich“ (Izaj. 11, 11).

Podczas pierwszego powrotu (Ezdr. 7, 13) wyszli z Babilonu tylko ci, którzy sami chcieli, inni zaś pozostali albo tam, albo w Egipcie, albo na innych miejscah swego pobytu. Lecz w przyszłości, t. j. podczas drugiego powrotu, ani jeden nie pozostanie na obczyznie.

„By też kto z twoich wygnany był i na kraj świata, stamtąd zgromadzi cię Pan, Bóg twój, i stamtąd zbierze cię“ (Deut. 30, 4).

„Nie bój się, bom ja z tobą ; od wschodu słońca przyprowadzę zaś nasienie twoje i od zachodu zgromadzę cię. Rzekę północnej stronie: wróć, a południowi: nie zabraniaj. Przywiedź zasię synów moich z daleka, a córki moje od kończyn ziemi. Każdego, który się nazywa imieniem mojem, i któregom ku chwale swojej stworzył, któregom ukształtował i któregom uczynił“ (Izaj. 43, 5-7).

„Bo tak mówi panujacy Pan: Oto Ja, Ja szukać będę owiec moich, i pytać się za niemi. Jako się pyta pasterz o trzodę swoją, kiedy bywa w pośród owiec swoich rozproszonych: tak się ja będę pytał za owcami mojemi, i wyrwę je ze wszystkich miejsc, kędy były rozproszone w dzień obłoku i chmury. i wywiodę je z narodów, a zgromadzę je z ziem, i przywiodę ich do ziemi ich, a paść je będę na górach Izraelskich nad strumieniami, i po wszystkich mieszkaniach tej ziemi" (Ezech. 34, 11-13).

„Tedy się dowiedzą, żem ja Pan, Bóg ich, gdy zawiódłszy ich do narodów zasię ich zgromadzę do ziemi ich a nie zostawię tam więcej żad-

nego z nich. I nie zakryję więcej oblicza mego przed nimi, gdy wyleję ducha mojego na dom Izraelski, mówi Panujący Pan" (Ezech. 39, 28-29).

Pierwszy raz powrócili tylko żydzi. Drugi raz, czyli w przyszłości, powróci Juda (dwa pokolenia) i Izrael (dziesięć pokoleń) *).

„W one dni pójdą dom Judzki z domem Izraelskim, i przyjdą pospołu z ziemi północnej do ziemi, którą dał w dziedzictwo ojcom waszym" (Jer. 3, 18).

„I rozmnożę na was ludzi, wszystek zgoła dom Izraelski; i będą mieszkać w miastach, a miejsca zburzone pobudowane będą" (Ezech. 36, 10).

Ezechjelowi Pan Bóg rozkazał wziąć dwa kije, jako symbole dwóch pokoleń Judy i Józefa, i złączyć je razem w jedno, a gdy się ludzie zapytają, co to ma znaczyć, kazał powiedzieć: „Tak mówi panujący Pan: Oto ja wezmę synów Izraelskich z pośrodku tych narodów, do których byli zaszli i zgromadzę ich zewsząd, a przywiodę ich do ziemi ich. I uczynię ich narodem jednym w ziemi, na górach Izraelskich, i będzie król jeden nad onymi wszystkimi za króla; a nie będą więcej dwa narody i nie rozdzielą się nigdy więcej na dwoje królestw." (Ezech. 37, 21—22).

Po pierwszym powrocie żydzi mieli znowu być wypędzeni, a ich państwo obalone, lecz po drugim powrocie mają pozostać i nie wyjdą już więcej stamtąd, lecz będą wywyższeni i mieszkać będą bezpiecznie, a obce narody przychodzić do nich będą.

Ich powrót na stałe.

„A tak ich wszczepię w ziemi ich, że nie będą więcej wykorzenieni z ziemi swojej, którą im dał, mówi Pan, Bóg twój" (Amos 9, 15).

„I nię będą więcej łupem narodom, a zwierz ziemski pożerać ich nie będzie; ale mieszkać będą

*) Z wyjątkiem tego miejsca używamy słowa „Izrael" w jego szerszem znaczeniu, t. j. w znaczeniu wszystkich 12 pokoleń.

bezpiecznie, a nie będzie, ktoby je straszył“ (Ezech. 34, 28).

„Rozmnożę, mówię, na was ludzi i dobytek, a rozmnożą się i urosną; i sprawię, że mieszkać bezdziecie jako za dawnych czasów waszych, i lepiej wam czynić będę niż przedtem, i dowiecie się, żem Ja Pan. Bo przyprowadzę na was ludzi, lud mój Izraelski, i posiądą cię, i będziesz im dziedzictwem, a więcej ich nie osierocisz“ (Ezech. 36, 11—12).

”Miasto tego, coś opuszczona i w nienawiści była, tak, że nie było, ktoby przez cię chodził, wystawię cię za dostojność wieczną, i wesele od narodu do narodu. Bo ssać będziesz mleko narodów, i piersiami królów karmiona będziesz; i poznasz, iżem Ja Pan, zbawiciel twój i odkupiciel twój, mocarz Jakóbowy“ (Iz. 60, 15—16).

Wszystkie narody przyjdą do Izraela.

„Podnieś w około oczy swe, a obacz, ci wszyscy zgromadziwszy się przyjdą do ciebie. Jakom żywy Ja, mówi Pan, że tymi wszystkimi jako ochędóstwem przyodziejesz się, i obłożysz się niemi jako oblubienica. Tak mówi panujący Pan: Oto wzniosę na narody rękę moją, a do ludzi podniosę chorągiew moją, aby na ramionach przynoszone byłv. I będą królowie, piastunami twoimi, a księżny ich mamkami twemi; twarzą ku ziemi kłaniać ci się będą, i proch nóg twoich lizać będą, a dowiesz się, żem Ja Pan, a iż nie bywają zawstydzeni, którzy na mię oczekują“ (Iz. 49, 18; 22—23).

„Ale stanie się w ostateczne dni, że utwierdzona będzie góra domu Pańskiego na wierzchu gór, i wywyższona nad pagórki, a narody się do niej zbiegać będą. I pójdzie wiele narodów, mówiąc: Pójdźcie, a wstąpmy na górę Pańską, to jest do Boga Jakóbowego, a będzie nas nauczał dróg swoich, i będziemy chodzili ścieżkami jego; bo zakon z Sy-

onu wyjdzie, a Słowo Pańskie z Jeruzalemu“ (Mich. 4, 1—2)·

„Tak mówi Pan zastępów: Jeszcześ będą przychodzić narody i obywatele wielu miast. Przychodzić, mówię, będą obywatele jednego miasta do drugiego, mówiąc: Pójdźmy ochotnie błagać oblicze Pańskie, a szukać Pana zastępów, i rzecze każdy: Pójdę i ja. A tak wiele ludu i narodów niezliczonych przyjdzie szukać Pana zastępów w Jerozolimie, i błagać oblicze Pańskie. (Zach. 8, 20—23).

„A ile ich pozostanie z onych wszystkich narodów, któreby przyciągnęły przeciwko Jeruzalemowi, będą przychodzić od roku do roku, pokłon oddawać królowi, Panu zastępów, i obchodzić święto Kuczek“ (Zach. 14, 16).

Po pierwszym powrocie żydzi w swem zaślepieniu i zatwardziałości odrzucili i zabili króla swego Jezusa Chrystusa; ale po powtórnym powrocie będą pokutować i odwrócą się od wszystkich bezbożności swych; przyjmą oni Chrystusa za Króla swego.

„Patrzeć będą na mię”.

„I wyleję na dom Dawidowy, i na obywateli Jeruzalemskich Ducha łaski i modlitw, a patrzeć będą na mię, którego pzebodli; i płakać będą nad nim płaczem, jako nad jednorodzonym, mówię, płakać będą nad nim, jako gorzko płacza nad pierworodnym. Dnia onego będzie wielkie kwilenie w Jeruzalemie, jako kwilenie w Adadrymon na polu Magieddon. Bo ziemia kwilić będzie, każde pokolenie osobno, pokolenie domu Dawidowego osobno, i niewiasty, ich osobno; pokolenie domu Natanowego osobno, i niewiasty ich osobno. Pokolenie domu Lewiego osobno, i niewiasty ich osobno; pokolenie Semejego osobno, i niewiasty ich osobno. Wszystkie insze pokolenia, każde pokolenie osobno, i niewiasty ich osobno“ (Zach. 12, 10—14).

„Przywiodę ich zasię z płaczem i z modlitwami idących, a powiodę ich podle potoków wód drogą prostą, na którejby się nie potknęli; bom się stał Izraelowi ojcem, a Efraim jest pierworodnym moim. Słuchajcie słowa Pańskiego, o narody! a opowiadajcie je na wyspach dalekich, i mówcie: Ten, który rozproszył Izraela, zgromadzi go, a strzedz go będzie, jako pasterz trzody swojej. Ale to jest przymierze, które postanowię z domem Izraelskim po tych dniach, mówi Pan: Dam zakon mój do wnętrzności ich, a na sercu ich napiszę go, i będę Bogiem ich, a oni będą ludem moim („Jer. 31, 9—10; 33.

Oczyszczenie Izraela.

„Bo was zbiorę z narodów, i zgromadzę was ze wszystkich ziem, i przywiodę was do ziemi waszej. I pokropię was wodą czystą, a oczyszczeni będziecie od wszystkich nieczystót waszych, i od wszystkich plugawych bałwanów waszych oczyszczę was. I dam wam serce nowe, a ducha nowego dam do wnętrzności waszych, odejmę serce kamienne z ciała waszego, a dam wam serce mięsiste. Ducha mego, mówię, dam do wnętrzności waszej, a uczynię, że w ustawach moich chodzić, i sądów moich przestrzegać, i czynić je będziecie. A będziecie mieszkać w ziemi, którąm dał ojcom waszym, i będziecie ludem moim a Ja będę Bogiem waszym. Bo was wyzwolę od wszystkich nieczystót waszych, a przywołam zboża, i rozmnożę je, a nie dopuszczę na was głodu.“ (Ezech.36, 24—29.)

„Nie splugawią się więcej plugawemi bałwanami swemi, i obrzydliwościami swemi, ani jakiemi przestępstwy swemi; i wybawię z każdego mieszkania ich, gdzie zgrzeszyli i oczyszczę ich, i będą ludem moim, a Ja będę Bogiem ich. A sługa mój Dawid będzie królem nad nimi, i pasterza jednego wszyscy mieć będą, aby w sądach moich chodzili, i ustaw moich przestrzegali, i czynili je. I będą mieszkać w onej ziemi,

którąm był dał słudze memu Jakóbowi, w której mieszkali ojcowie wasi; będą, mówię, w niej mieszkali oni i synowie ich, i synowie synów ich aż na wieki, a Dawid, sługa mój, będzie książęciem ich na wieki. Uczynię też z nimi przymierze pokoju, a przymierze wieczne będzie z nimi; i osadzę ich i rozmnożę ich, i założę świątnicę moją w pośrodku nich na wieki. I będzie przybytek mój między nimi, i będę Bogiem ich, a oni będą ludem moim.“ (Ezech.37,23—27).

„A ostatek owiec moich Ja zgromadzę ze wszystkich ziem, do którychem je rozegnał i przywrócę je do dóbr ich, gdzie się rozpłodzą i rozmnożą. Nadto postanowię nad niemi pasterzy, którzyby je paśli, aby się więcej nie lękały, ani strachały i żeby ich nie ubywało, mówi Pan. Oto idą dni, mówi Pan, których wzbudzę Dawidowi latorośl sprawiedliwą, i będzie królował król, a poszczęści mu się; sąd zaiste i sprawiedliwość będzie czynił na ziemi. Za dni jego Juda zbawiony będzie, a Izrael bezpiecznie mieszkać będzie; a toć jest imię jego, którem go zwać będą: PAN SPRAWIEDLIWOŚC NASZA“ (Jehowa, Tsidkenu) Jerem. 23, 3—6.

„I wzbudzę nad niemi pasterza jednego, który je paść będzie i on będzie pasterzem ich, A Ja Pan będę im Bogiem, a sługa mój Dawid książęciem w pośrodku ich. Ja Pan mówiłem to“. Ezech. 34, 23—24.

Nigdy jeszcze przedtem nie była zbudowana taka świątynia, jaką opisuje Ezechjel w rozdziałach 40 do 48; tam także dokładnie wskazane są miejscowości, w jakich każde poszczególne pokolenie zamieszka w przyszłem wznowionem państwie Izraelskiem.

Pomięszanie Izraela z kościołem Chrystusowym.

Tyle proroctw, tyczących się narodu żydowskiego, powinno przekonać każdego czytelnika biblji, o wielkiej przyszłej chwale Izraela. Pomimo to, wielu

twierdzi, że proroctwa te powinniśmy rozumieć duchowo: to jest, że mówią one o duchowym Izraelu, czyli o kościele Chrystusowym. Błąd ten powstaje z niezrozumienia słów Apostoła Pawła, iż nie „wszyscy, którzy są z Izraela, są Izraelem“. Wypowiadając powyższe słowa, Apostoł nie mięszał kościoła Chrystusowego z Izraelem, czyniąc nas dziećmi Abrahama, lecz dowodzi, że jak Abraham, tak i my jesteśmy usprawiedliwieni przez wiarę. W 1 liście do Koryntjan 10, 32[17] Paweł robi różnicę pemiędzy poganami, żydami i kościołem Bożym.* Inne są obietnice dla kościoła Chrystusowego, a inne dla Izraela. Gdy mówi o literalnym Izraelu, powiada, że nie ten jest żydem, który jest nim zewnętrznie, ale ten, którego obrzezka serca w duchu jest[18]. I pomimo, że masy żydów odeszły bez wiary do wieczności, Apostoł twierdzi iż „ostatki zbawione będą“[19]. On tak miłował lud swój, że gotów był sam siebie ofiarować i być od Chrystusa odłączonym, aby tylko jego naród mógł być zbawiony[20]. Mówiąc o ponownem wszczepieniu odłamanych gałęzi do „swej własnej oliwy“, Apostół już przewidywał chwałę swego narodu i przepowiadał, że to będzie dla nich „ożyciem od umarłych“[21].

Pan Jezus powiedział: „I polegną od ostrza miecza i zapędzeni będą w niewolę między wszystkie narody

*) Żydzi, którzy w obecnym czasie przyjmują Chrystusa, stają się członkami Kościoła.

(17) Nie bądźcie obrażeniem i Żydom i Grekom i kościołowi Bożemu (1 Kor. 10, 32).

(18) Ale który jest w skrytości Żydem, i obrzeska serca, która jest w duchu nie w literze, której chwała nie jest z ludzi, ale z Boga. (Rzym. 2, 29).

(19) Izajasz woła nad Izraelem, mówiąc: Choćby liczba synów Izraelskich była jako piasek morski, ostatki zachowane beda (Rzym. 9. 27). Tak tedy i teraźniejszego czasu ostatki podług wybrania z łaski zostały (Rzym 11, 5).

(20) Albowiem żądałbym sam, abym się stał odłączonym od Chrystusa za braci moich, za pokrewnych moich według ciała (Rzym 9, 3).

(21) Albowiem jeź i odrzucenie ich jest pojednaniem świata, cóż będzie przyjęcie ich, tylko ożycie od umarłych (Rzym. 11. 15).

i będzie Jeruzalem deptane od pogan, aż się wypełnią czasy pogan" (Łuk. 21, 24), a Paweł objaśnił tę tajemnicę, że wówczas, gdy dokona się zupełność pogan, „przyjdzie z Syonu wybawiciel i odwróci niepobożność od Jakoba" (Rzym. 11, 25—26).

To się zupełnie potwierdza w następujący sposób. U proroka Amosa w rozdz. 8 i 9, czytamy o strasznych nieszczęściach, mających spaść na Izraela. Bóg zaś obiecuje zebrać go i nanowo wszczepić oraz odbudować upadły dom Dawida nie wcześniej aż wpierw rozproszy go między wszystkie narody. Gdy apostołowie i starsi zebrali się na pierwszy sobór do Jerozolimy i poruszyli kwestję o Izraelitach i Kościele, wówczas Duch święty skierował umysł Jakóba do tego samego proroctwa Amosa, aby pokazać, że Bóg, po rozproszeniu Izraela, weźmie z pogan lud imieniowi swemu, potem zaś znowu pobuduje przybytek Dawidowi. Dzieje Ap. 15, 13—17. Widzimy więc, że proroctwo o powrocie Izraela nie może być stosowane do Kościoła, który ma wpierw być wybrany z pogan, a dopiero potem Izrael będzie przywrócony.

Prócz tego na szczególną uwagę zasługuje jedno proroctwo o przywróceniu Izraela skierowane nie do narodu, lecz do gór Izraelskich, który to szczegół nie pozostawia najmniejszej wątpliwości, że te proroctwa należy rozumieć dosłownie[22].

(22) A ty synu człowieczy, prorokuj o górach Izraelskich i mów: Góry Izraelskie, wypuścicie gałązki swe i owoc swój przyniesiecie ludowi memu Izraelskiemu, gdy się przybliżą a przyjdą.

Bo oto ja idę do was i nawrócę się do was, a uprawiane i posiewane będziecie.

I rozmnożę na was ludzi, wszystek zgoła dom Izraelski; i będą mieszkać w miastach, a miejsca zburzone pobudowane będą.

Rozmnożę, mówię, na was ludzi i dobytek, a rozmnożą się i urosną; i sprawię, że mieszkać będziecie, jako za dawnych czasów waszych i lepiej wam czynić będę, niż przedtem i dowiecie się, że Ja Pan. (Ezech. 36, 1. 8-11).

Czas ucisku Jakóba.

Izrael będzie napewno przywrócony, lecz czeka go okropny czas ucisku. Jego grzechy wzrosły do wysokości gór. Ciąży na nim niewinna krew, a najwięcej drogocenna krew Jezusa Chrystusa. Mat. 27, 25.

Przewidział to wierny prorok Boży i tak napisał:

„To są słowa, które mówił Pan o Izraelu i o Judzie".

„Tak zaiste mówi Pan: Słyszeliśmy głos strachu i lękania i że niemasz pokoju".

„Pytajcież się teraz, a obaczcie, jeźli rodzi mężczyzna; przeczże tedy widzę, że każdy mąż rękami swemi trzyma się za biodra swe jako rodząca i że się obróciły wszystkie oblicza w bladość?"

„Biada, bo wielki jest ten dzień, tak że mu nie było podonego: ale jakiżkolwiek jest czas utrapienia Jakóbowego, przecież z niego wybawiony będzie" (Jer. 30, 4—7).

„I wspomnicie na złe drogi wasze i na sprawy wasze, które nie były dobre i omierzniecie sami sobie w oczach swoich dla nieprawości waszych i dla obrzydliwości waszych" (Ezech. 36, 31).

Tak, żydzi opamiętają się i sami siebie brzydzić się będą.

Oni przejdą przez morze ucisku[23].

(23) Przetoż dla ciasności przez morze przejdzie, i rozbije na morzu wały i wyschną wszystkie głębokości rzeki; tedy będzie zniżona pycha Assyrji a sceptr od Egiptu odjęty będzie. (Zach. 10, 11).

Potem stało się słowo Pańskie do mnie mówiąc:

Słuchaj ty, synu człowieczy, tak mówi panujący Pan o ziemi Izraelskiej: koniec, koniec przyszedł nz wszystkie cztery strony ziemi.

Teraz przyjdzie koniec na cię, poślę na cię popędliwość moją i będę cię sądził według dróg twoich i zwalę na cię wszystkie obrzydliwości twoje.

A nie sfolguje oko moje i nie zmiłuję się, ale drogi twoje zwalę na cię, a obrzydliwości twoje będą w pośrodku ciebie i poznacie, żem Ja Pan.

Już prędko, już wyleję gniew mój na cię, a wykonam zapalczywość moją nad tobą. a osądzę cię według dróg twoich

Czas ucisku Jakóba.

Izrael będzie napewno przywrócony, lecz czeka go kropny czas ucisku. Jego grzechy wzrosły do wysokości gór. Ciąży na nim niewinna krew, a najwięcej rogocenna krew Jezusa Chrystusa. Mat. 27, 25.

Przewidział to wierny prorok Boży i tak napisał:

„To są słowa, które mówił Pan o Izraelu i o udzie".

„Tak zaiste mówi Pan: Słyszeliśmy głos strachu i ękania i że niemasz pokoju".

„Pytajcież się teraz, a obaczcie, jeźli rodzi mężzyzna; przeczże tedy widzę, że każdy mąż rękami wemi trzyma się za biodra swe jako rodząca i że się bróciły wszystkie oblicza w bladość?"

„Biada, bo wielki jest ten dzień, tak że mu nie yło podonego: ale jakiżkolwiek jest czas utrapienia akóbowego, przecież z niego wybawiony będzie" Jer. 30, 4—7).

„I wspomnicie na złe drogi wasze i na sprawy asze, które nie były dobre i omierzniecie sami sobie oczach swoich dla nieprawości waszych i dla brzydliwości waszych" (Ezech. 36, 31).

Tak, żydzi opamiętają się i sami siebie brzydzić ię będą.

Oni przejdą przez morze ucisku[23].

---

(23) Przetoż dla ciasności rzez morze przejdzie, i rozbije a morzu wały i wyschną wszystkie głębokości rzeki; edy będzie zniżona pycha ssyrji a sceptr od Egiptu djęty będzie. (Zach. 10, 11).

Potem stało się słowo Pańkie do mnie mówiąc:

Słuchaj ty, synu człowieczy, ak mówi panujący Pan o ziemi zraelskiej: koniec, koniec rzyszedł nz wszystkie cztery trony ziemi.

Teraz przyjdzie koniec na cię, poślę na cię popędliwość moją i będę cię sądził według dróg twoich i zwalę na cię wszystkie obrzydliwości twoje.

A nie sfolguje oko moje i nie zmiłuję się, ale drogi twoje zwalę na cię, a obrzydliwości twoje będą w pośrodku ciebie i poznacie, żem Ja Pan.

Już prędko, już wyleję gniew mój na cię, a wykonam zapalczywość moją nad tobą. a osądzę cię według dróg twoich

Wielu z nich umrze, lecz trzecia część będzie zachowana.

„I wwiodę i oną trzecią cześć do ognia, a wypławię je, jako pławią srebro, a doświadczać ich będę, jako doświadczają złota; każdy będzie wzywał imienia mego, a ja go wysłucham; rzekę: Tyś lud mój, a on rzecze: Tyś Pan Bóg mój“ (Zach. 13, 9).

Wszystko to jest połączone z przyjściem Chrystusa w chwili objawienia się Jego, a nie w chwili wzięcia kościoła z ziemi. (Patrz djagram, Rozdz. XIII). Czytamy bowiem w Psalmie 102, 17: „Gdy pobuduje Pan Syon, okaże się w chwale swojej“.

Stanie się to wówczas, gdy On się okaże ze swoimi świętymi (Kościołem) w ogniu płomienistym dla wykonania sądu (2 Tesal. 1, 7—10; Juda 14) nad narodami ziemi i Izraelem, (Mat. 25, 36)[24], który stanowi ową trzecią część ludzkości i nie ma być policzony do innych narodów. Num. 23, 9. To się stanie, gdy Jezus przyjdzie jako Odnowiciel, który oczyści lud swój.

„Oto ja posyłam anioła mego, który zgotuje drogę przed obliczem mojem; a zarazem przyjdzie do kościoła swego Panujący, którego wy szukacie, i anioł przymierza, którego wy żądacie; oto przyjdzie, mówi Pan zastępów“.

„Lecz któż będzie mógł znieść dzień przyjścia jego? I kto się ostoi, gdy się on okaże? Bo on jest jako ogień roztapiający i jako mydło blecharzów“.

I będzie siedział roztapiając i wyczyszczając srebro i oczyści syny Lewiego i przepławi je jako złoto i

i włożę na cię wszystkie obrzydliwości twoje.

Nie sfolgujeć zaiste oko moje, ani się zlituję, ale według dróg twoich nagrodzęć i obrzydliwości twoje w pośrodku ciebie będą; a tak poznacie, żem Ja Pan, który bije. (Ezech. 7, 1—4 i 8—9).

(24) A odpowiadając król, rzecze im: zaprawdę powiadam wam, cokolwiekeście uczynili jednemu z tych braci moich najmniejszych, mnieście uczynili. (Mat. 25, 40).

jako srebro i będą ofiarować Panu dar w sprawiedliwości".

„Tedy Panu będzie wdzięczna ofiara od Judy i od Jeruzalemu, jako za dni pierwszych i jako za lat starodawnych".

„Ale się do was przybliżę z sądem i będę świadkiem prędkim przeciwko czarownikom i przeciwko cudzołożnikom, i przeciwko krzywoprzysiężcom, i przeciwko tym, którzy krzywdę czyniąc zatrzymywają zapłatę najemników, wdowie i sierocie i cudzoziemcowi krzywdę czynią, a nie boją się mnie, mówi Pan zastępów" (Mal. 3, 1—5).

Pan zaiste „wypławi lud swój w piecu utrapienia"[25], lecz powstaną oni i zajaśnieją, gdyż „chwała Pańska wzejdzie nad nimi"[26].

Wstań, Izraelu, z martwich kości;
Twe życie — Jezus — wraca już,
A TYSIĄCLECIE w swej jasności
Twą chwałą i wonnością róż.

Moglibyśmy zapełnić całą książkę komentarzami tego, w jaki sposób Izrael będzie przywrócony, lecz głównem naszem pragnieniem było dowieść, że to jest niezaprzeczonym faktem proroctwa i że ten fakt ściśle jest złączony z ukazaniem się naszego Pana. I to właśnie, jak sądzimy, wypełniliśmy zadawalniająco. Szczegóły sposobu tego przywrócenia, opamię-

(25) Oto wypławię cię, ale nie jako srebro, przebiorę cię w piecu utrapienia. (Izaj. 48, 10).

Albowiemeś nas doświadczył, o Boże, wypławiłeś nas ogniem, tak jako srebro pławione bywa. (Psalm 66, 10).

(26) Powstań, objaśnij się, ponieważ przyszła światłość twoja, a chwała Pańska weszła nad tobą.

Bo oto ciemności okryją ziemię, a zaćmienie narody; ale nad tobą wejdzie Pan, a chwała jego nad tobą widzialna będzie.

I będą chodzić narody w światłości twojej, a królowie w jasności, która wejdzie nad tobą.

Podnieś wokoło oczy twe, a spojrzyj; ci wszyscy, którzy się zgromadzili, pójdą do ciebie; synowie twoi z daleka przyjdą, a córki twoje przy boku twoim chowane będą. (Izaj. 60, 1-4).

tania się i przyjęcia Chrystusa nie są tak ważne dla nas, ponieważ wierni członkowie Kościoła będą zachwyceni z ziemi, aby uniknąć tych wszystkich okropności, przez jakie Izrael będzie musiał przejść[27].

Wielu wprawdzie znalazło w tych szczegółach niemałe błogosławieństwo i my też podajemy na str. 216-228 wyniki tego badania, osiągnięte przez nich, tem nie mniej jesteśmy zdania, że jest niemożliwością w obecnym czasie ściśle określić porządek przepowiedzianych wydarzeń, ponieważ Izrael znajdzie się w strasznym chaosie wypadków zaraz po wzięciu Kościoła z ziemi. Tylko wówczas Księga Boża zostanie rozpieczętowana i zrozumiana. Dan. 12, 4.

Dla nas wystarczy wiedzieć, że to się stanie w ostateczne dni, (Izaj. 2, 2) gdy antychryst będzie wykryty i zniesiony przez Jezusa, Króla Żydowskiego, który ma przyjść (2 Tes. 2, 8) i że Izrael, Jego naród, „przybliży się a przyjdzie". Ezech. 36, 8.

(27) Przetoż czujcie, modląc się na każdy dzień, abyście byli godni ujść tego wszystkiego, co się dziać ma, i stanąć przed Synem człowieczym (Łuk. 21, 36).

ROZDZIAŁ XVI.

Studjowanie proroctw.

Być może, czytelniku, nie godzisz się studjować proroctwa na tej zasadzie, iż Jezus rzekł: „o onym dniu i godzinie nikt nie wie“ (Mat. 24, 36) i, że „nie nasza rzecz znać czasy i chwile, które Ojciec w Swojej mocy położył“? (Dz. Ap. 1, 7).

Drogi czytelniku! nie myśl, że studjowanie proroctw polega tylko na wynajdywaniu dat lub zgadywaniu przyszłych wypadków. Nasz Mistrz bardzo roztropnie ukrył przed nami „dzień i godzinę“ przyjścia swego, lecz On także faryzeuszów nazywał obłudnikami, gdy oni nie mogli rozeznać znaków i czasu, rozkazując jednocześnie nam, abyśmy czuwali i błogosławiąc tych, którzy studjują proroctwa[1].

Piotr zachęca nas pilnować słowa proroctwa[2]. „Wszystko pismo od Boga jest natchnione i pożyteczne ku nauce, ku strofowaniu, ku ćwiczeniu, które jest w sprawiedliwości“ (2 Tym. 3, 16).

Wieksza część Pisma św. składa się z proroctw, tak, iż gdyby chrześcijanie chcieli udzielić mu więcej uwagi, to nie zaniedbywaliby swoich obecnych obowiązków, lecz znaleźliby dużo światła na swej co-

---

(1) Błogosławiony, który czyta i ci, którzy słuchają słów proroctwa tego, i zachowują to, co w niem jest napisane; albowiem czas blisko jest (Ob. 1, 3).

Oto przychodzę rychło: Błogosławiony, który zachowuje słowa proroctwa księgi tej (Ob. 22, 7).

Ale on rzekł: Owszem błogosławieni są, którzy słuchają słowa Bożego i strzegą go (Łuk. 11, 28).

(2) I mamy mocniejszą mowę prorocką, której pilnując jako świecy w ciemnem miejscu świecącej dobrze czynicie, ażby dzień oświtnął, i jutrzenka weszła w sercach waszych (2 Piotra 1, 19).

dziennej ścieżce i wiele zachęty do służenia. Ich wiara opierałaby się na szerszem i głębszem pojmowaniu dróg Bożych i Jego charakteru, a ich duchowy poziom stałby się jaśniejszym i wyrazistszym niż przed tem.

Aby to jednak pojąć i zrozumieć, potrzeba więcej niż powierzchownie badać Pismo św., albo tylko zgadywać przyszłe wypadki. Należy je czytać, sięgając do głębszych nauk, do tych głębokości, które są czasem ukryte w jego ilustracjach, przenośniach, lub historji, a czasem zawierają w sobie jasne jak w blasku słonecznym proroctwa o przyszłej chwale. Takie badanie słowa Bożego jest niezbędną koniecznością, aby móc się przeciwstawić sceptycyzmowi doby dzisiejszej, ponieważ wówczas się uzbrajamy orężem samego Boga i uczymy się sztuki wojennej w Jego własnej szkole. Patrz jak Bóg używa prawd prorockich, aby zawstydzić filozofów i sceptyków[3]. Bóg wskazuje na spełnione proroctwa, jako na dowód, że i inne proroctwa muszą się spełnić. „Oto pierwsze rzeczy przeszły, Ja też nowe opowiadam pierwej, niż się zaczną, dam wam o was słyszeć“[4]. A na świadków tego, że On jest prawdziwym Bogiem[5] i że słowo Jego jest prawdziwe, Bóg wystawił Żydów dla wszystkich narodów.

---

(3) Przedłożcie sprawę waszą, mówi Pan; ukażcie mocne dowody swoje, mówi król Jakóbowy.

Niech przystąpi, a niech oznajmi to, co się ma stać; rzeczy pierwsze, które były, powiedźcie, abyśmy uważali w sercu swem, a poznali cel ich; albo przynajmniej nam przyszłe rzeczy oznajmijcie.

Oznajmijcie, co ma przyjść napotem, a poznamy, żeście bogowie; albo uczyńcie co dobrego lub złego, abyśmy się zdumiewali, gdybyśmy to społem widzieli. (Izaj. 41, 21-23).

(4) Ja Pan, toć jest imię moje, a chwały mojej nie dam innemu, ani sławy mojej bałwanom rytym.

Oto pierwsze rzeczy przyszły. Ja też nowe opowiadam, pierwej niż się zaczną, dam wam o nich słyszeć (Iz. 42, 8-9).

(5) Wszystkie narody niech się społem zejdą, i niech się zgromadzą ludzie. Któż jest między nimi, coby to opowiedział, a przyszłe rzeczy nam oznajmił? Niech stawią świadków swoich, a będą usprawiedliwieni.

Wyście świadkowie moi, mówi

Żydzi są świadkami aż do chwili obecnej.
Proroctwa stanowią ich historję.
Tylko sam Bóg mógł uchronić ich od wynarodoenia się.
I tylko sam Bóg mógł naprzód przepowiedzieć ich storję.
Jest to jeden z oręży ze zbrojowni Bożej, który oże skruszyć całą sofistykę i opozycję ludzi ewierzących.
Niech nas Bóg uchroni od tego, abyśmy mieli gardzić oroctwami! (1 Tes. 5, 20).
O, ziemio! ziemio, ziemio! słuchaj słowa Pańskiego. erem. 22, 29).

ın i sługa mój, któregom ›rał, abyście wiedzieli i wierzyli i, i zrozumieli, żem Ja jest, a : przedemną nie był stworzony ǒg, ani po mnie będzie.
Ja, Jam jest Pan, a nie masz ›rócz mnie zbawiciela.

Ja oznajmuję i wyswabadzam i opowiadam, a niemasz nikogo między wami z obcych bogów; i wyście mi tego świadkami, mówi Pan, żem Ja Bóg. (Izaj. 43, 9-12).

ROZDZIAŁ XVII.

Praktyczna doktryna.

Na początku zapowiedzieliśmy, że prawda o przyjściu naszego Pana jest wybitnie praktyczną. Na dowód tego przytaczamy następujące ustępy, z których widać, jak Pan Jezus i Apostołowie stosowali proroctwa o Jego powtórnem przyjściu w celu pobudzenia nas do czystości życia.

1. Czuwanie: Mat. 24, 42—44; 25, 13; Mrk. 13, 32—37; Łuk. 12, 35—38; Obj. 16, 15.
2. Trzeźwość: 1 Tess. 5, 2—6; 1 Piotra 1, 13; 4, 6; 5, 8.
3. Pokuta: Dz. 3, 19—21; Obj. 3, 3.
4. Wierność: Mat. 25, 19—21; Łuk. 12, 42—44; 19, 12—13.
5. Nie wstydzić się Chrystusa: Mrk. 8, 38.
6. Przestroga przed miłowaniem świata: Mat. 16, 26—27.
7. Skromność: Filip. 4, 5.
8. Cierpliwość: Żyd. 10, 36—37; Jakób 5, 7—8.
9. Umartwianie ciała: Kolos. 3, 3—5.
10. Szczerość: Filip. 1, 9—10.
11. Zupełne poświęcenie: 1 Tess. 5, 23.
12. Wierność w służbie: 2 Tym. 4, 1—2.
13. Zachowanie wierności rozkazom Apostolskim, 1 Tym. 6, 13—14.
14. Pilność i czystość w pasterstwie: 1 Piotra 5, 2—4
15. Oczyszczanie siebie: 1 Jana 3, 2—3.
16. Pozostawanie w Chrystusie: 1 Jana 2, 28.
17. Znoszene wielorakich pokuszeń i doświadczeń wiary: 1 Piotra 1, 7,
18. Znoszenie prześladowania dla imienia Jezusowego: 1 Piotra 4, 13.

19. Świętość w obcowaniu i pobożności: 2 Piotra 3, 11—13.
20. Zachowanie miłości braterskiej: 1 Tess. 3, 12—13.
21. Pamiętanie o rzeczypospolitej w niebiesiech: Filip. 3, 20—21.
22. Miłowanie przyjścia Jezusa. 2 Tym. 4, 7—8.
23. Oczekiwanie go: Żyd. 9, 27—28.
24. Ufność w dokończenie swego dzieła przez Jezusa: Filip. 1, 3.
25. Wierne wytrwanie aż do jego przyjścia: Ob. 2, 25; 3, 11.
26. Odłączenie się od świata i życie pobożne: Tyt. 2, 11—13.
27. Należy czuwać, gdyż Pan może przyjść nagle: Łuk. 17, 24—30.
28. Nie sądzić przed czasem: 1 Kor. 4, 5.
29. Mieć nadzieję nagrody: Mat. 19, 27—28.
30. Zapewniać wiernych o przyszłym dniu radości: 2 Kor. 1, 14; Filip. 2, 16; 1 Tess. 2, 19.
31. Pamiętać o obietnicach Chrystusa: Jana 14, 2—3; Dz. Ap. 1, 11.
32. Wiara w przyjście Jezusa, daje wzrost w łasce Bożej i zapewnienie o nienaganności w Dzień Pana Jezusa: 1 Kor. 1, 4—8.
33. Będzie to ważny wypadek, którego chrześcijanin oczekuje: 1 Tess. 1, 9—10.
34. Będzie to obrachunek ze sługami: Mat. 25, 19
35. Sąd dla żyjących narodów: Mat, 25, 31—46.1
36. Zmartwychwstanie sprawiedliwych: 1 Kor. 5, 23,
37. Ukazanie się świętych: Kolos. 3, 4; 2 Kor. 5, 10.
38. Będzie to czas radości i pociechy dla tych: którzy się smucą nad tymi, którzy zasnęli w Panu. 1 Tess. 4, 14—18.
39. Będzie to czas ucisku dla niewiernych: 2 Tess 1, 7—9.

40. Przypominane to jest podczas obchodzenia Pańskiej wieczerzy: 1 Kor. 11, 26.

Oto, jaki użytek z powyższych ustępów czyni Nowy Testament. Są one użyte w tym celu, aby zapalić do czynu, pogłębić dowody i wzmocnić zachętę do dobrego. Jaka druga doktryna może być praktyczniejszą od tej? Niestety nie mamy dosyć miejsca dla przytoczenia wszystkich tych ustępów w całości. Byłoby to jednak dla ciebie, czytelniku, wielkiem błogosławieństwem, gdybyś mógł je dokładnie zbadać w Słowie Bożem. Myśmy tu nie uczynili żadnej różnicy pomiędzy ustępami, które się tyczą przyjścia Pańskiego dla wzięcia swoich wiernych z ziemi i tymi, które się tyczą objawienia się Chrystusa, ponieważ jedne i drugie są również skuteczne dla powyższego celu.

Plan przyjscia Chrystusa, wyłożony w następnym rozdziale, wzięty jest przeważnie z małego traktatu, wydrukowanego w Londynie. Jest to streszczenie nauki o przedmilenijalnem przyjściu z wyraźnem i prostem przytoczeniem tekstów pożytecznych dla sprawdzania i głębszego zbadania prawdy. Ponieważ tu przytoczone są tylko główniejsze i najpotrzebniejsze miejsca, to byłoby wielką korzyścią przeczytać również inne miejsca, mające z tamtemi związek.

Co się tyczy rysunków umieszczonych na stronicach, to sądzimy, że one dopomogą każdmu czytelnikowi do orjentowania się w wypadkach, związanych z przyjściem Chrystusa, nietylko jako Oblubieńca, lecz i jako Króla.

Przyjście Chrystusa i niektóre wypadki połączone z przyszłością kościoła.

Lecz gdy przyjdzie Duch prawdy, wprowadzi was we wszelką prawdę. Jana 16, 13.

Obietnice Chrystusowe

„Idę, abym wam przygotował miejsce, a gdy odejdę i przygotuję wam miejsce, przyjdę zasię i wezmę was do siebie, żebyście, gdziem ja jest, i wy byli.“ Jana 14, 2. 3.

„Odchodzę, i zaś przyjdę do was.“ Jana 14, 28.

„Maluczko, a nie ujrzycie mię, i zasię maluczko, a ujrzycie mię, bo ja idę do Ojca.“ Jana 16, 16.

„Ale zasię ujrzę was, a będzie się radowało serce wasze.“ Jana 16, 22.

Jego wierność

„Nie omieszkiwać Pan z obietnicą przyjścia swego.“ 2 Piotra 3, 9.

„Trzymajmy wyznanie nadziei niechwiejące się; boć wierny jest ten, który obiecał . . . a to tem więcej, czem więcej widzicie, iż się on dzień przybliża.„ Żyd. 10, 23-25.

„Boć jeszcze bardzo, bardzo maluczko, a oto ten, który przyjść ma, przyjdzie, a nie omieszka. Żyd. 10, 37.

„Albowiem się przybliża przyjście Pańskie.“ Jakóba 5, 8.

„Zaiste, przyjdę rychło.“ Ob. 22, 20.

Nadzieja kościoła Chrystusowego (a)

„Drugi raz się okaże bez grzechu tym, którzy go oczekują ku zbawieniu." Żyd. 9, 28.

„Aleć nasza rzeczpospolita (b) jest w niebiesiech, skąd też zbawiciela oczekujemy, Pana Jezusa." Fil. 3, 20.

„Oczekując przysposobienia synowskiego, odkupienia ciała naszego." Rzym. 8, 23.

„Oczekujcie objawienia Pana naszego Jezusa Chrystusa." 1 Kor. 1, 7.

„Oczekując onej błogosłowionej nadziei, i objawienia chwały wielkiego Boga i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa." Tyt. 2, 13.

„A Pan niech sprawuje serca wasze ku miłości Bożej i ku cierpliwemu oczekiwaniu Chrystusa." 2 Tes. 3, 5.

„I oczekiwali Syna jego z niebios, którego wzbudził od umarłych, to jest Jezusa." 1 Tess. 1-10.

Zachwycenie kościoła z ziemi.

Przyjście Chrystusa na po-

„Gdyż sam (d) Pan z okrzykiem, z głosem archanielskim i z trąbą (e) Bożą (f) zstąpi z nieba. 1 Tes. 4, 16.

(a) Wszyscy wierzący obecnego wieku. 1 Kor. 12, 12 do 13. 27.

(b) Nasze obywatelstwo. Jana 17, 16; Ef. 2, 19; Żyd. 11, 10. 13. 16; r. 12, 22.

(d) Osobiście, ale widziany tylko przez wierzących, którzy będą zachwyceni. Jana 14, 19; Dz. Ap. 1, 3-4. 9; r. 9, 7; r. 10, 40-41; 1 Kor. 15, 5-8.

(ə) Zrozumią tylko ci, do których się to będzie odnosić Jana 12, 28-29; Dz. 9, 4-7.

(f) Gdy Bóg zstąpił na górę Synaj, dał się słyszeć dwa rązy głos trąby; Exod. 19, 11. 17. Tak samo będzie w czasie przyjścia Jezusa po kościół swój. Na pierwszy głos trąby umarli zmartwychwstaną, na drugi zaś żywi zostaną przemienieni.

wietrze jako oblubienica po oblubienicę swą kościół (c)

„Na trąbę ostateczną (f), albowiem zatrąbi". 1 Kor. 15, 52.

„Tak Bóg i tych, którzy zasnęli (g) w Chrystusie, przywiedzie z nim." 1 Tess. 4, 14.

„Pomarli w Chrystusie powstaną najpierwej." 1 Tess, 4, 16.

Zmartwychwstanie umarłych w Chrystusie

„W Chrystusie wszyscy ożywieni będą . . . ci, co są Chrystusowi, w czasie przyjścia jego." 1 Kor. 15, 22-23.

„Umarli wzbudzeni będą w nieskazitelności . . . wzbudzeni w sławie . . . wzbudzeni w mocy . . . wzbudzone ciało duchowe." 1 Kor. 15, 42-44; i 52.

Przemienienie żyjących wiernych

„My, którzy żywi pozostaniemy do przyjścia Pańskiego, nie (a) uprzedzimy onych, którzy zasnęli." Tess. 4, 15.

„Nie wszyscy zaśniemy, ale wszyscy przemienieni będziemy, bardzo prędko, w okamgnieniu . . . a my będziemy przemienieni." (b) 1 Kor. 15, 51-52.

„Który przemieni ciało podłe (c) aby się podobne stało chwalebnemu ciału jego." Filip. 3, 20-21.

„A jakośmy nosili wyobrażenie ziemskiego, tak będziemy nosili wyobrażenie niebieskiego." 1 Kor. 15, 49,

(c) Czuwajcież tedy, bo nie wiecie, kiedy Pan przyjdzie. Mrk. 13, 33-37.

(g) Święci starego testamentu w ten sam czas otrzymają też chwalebne ciała Żyd. 11, 39-40.

(a) Nie pójdziemy przed nimi, ale wspólnie z nimi.

(b) Śmierć zostanie połknięta przez zwycięstwo, 1 Kor. 15, 54; a śmiertelność przez żywot 2 Kor. 5, 4.

(c) Ciało upokorzone, poniżone, Łuk. 1, 48; Dz. 8, 33; Filip. 2, 8.

Razem wzięci naprzeciwko Panu na powietrze (d)

„Boć musi to, co jest skazitelnego, przyobleć nieskazitelność, i co jest śmiertelnego przyoblec nieśmiertelność“. 1 Kor. 15, 53.

„Zatem my żywi, którzy pozostaniemy, wespół z nimi zachwyceni będziemy w obłokach naprzeciwko Panu na powietrze.“ 1 Tess. 4, 17.

„Przyjście Pana naszego Jezusa Chrystusa i nasze zgromadzenie do niego.“ 2 Tess. 2, 1.

„A tak zawsze z Panem będziemy.“ 1 Tess. 4, 17.

Na zawsze pozostaniemy z Panem

„Żebyście, gdziem ja jest, i wy byli.“ Jana 14, 3.

„Aby byli ze mną ... aby oglądali chwałę moją.“ Jana 17, 24.

„Gdziem ja jest, tam i sługa mój będzie.“ Jana 12, 26.

„Nie zginą na wieki.“ Jana 10, 28.

„Bo ja żyję, i wy żyć będziecie.“ Jana 14, 19.

„Abyśmy ... wespół z nimi żyli.“ 1 Tess. 5, 10.

„Albowiem ten króciuchny i lekki ucisk nasz nader zacnej chwały wieczna wagę nam sprawuje. 2 Kor. 4, 17.

"Wzięli obietnicę wiecznego dziedzictwa.“ Żyd. 9, 15; 1 Piotra 1, 4.

„Kto zwycięży, uczynię go filarem w kościele Boga mojego (e) a więcej z niego już nie wynijdzie.“

(d) Odkupienie nabytej własności. Rzym. 8, 23; Ef. 1, 14.

(e) Zwycięzca. Obj. 3, 12; 1 Jana 5, 4—5.

Chrystusowa stolica sądowa (b)

„Albowiem (c) musimy się wszyscy pokażać przed stolicą Chrystusową, aby każdy odniósł, co czynił w ciele, według tego, co czynił, lub dobre, lub złe.“ 2 Kor. 5, 10.

„Gdyż (c) wszyscy staniemy przed stolicą Chrystusową . . . każdy z nas sam za się odda rachunek Bogu.“ Rzym. 14, 10-12.

Objawienie wartości uczynków

„A oto przychodzę rychło, a zapłata moja ze mną jest, abym oddał każdemu według uczynków jego.“ Ob. 22, 12.

„Każdego robota jawną będzie . . . a każdego robotę jaka jest, ogień doświadczy.“ 1 Kor. 3, 13.

„A tak nie sądźcie przed czasem, ażby Pan przyszedł, który też oświeci co skrytego jest w ciemności i objawi rady serc, a tedy każdy będzie miał chwałę od Boga.“ 1 Kor. 4, 5.

Dobre

„Jeźli czyja robota zostanie, którą na nim (d) budował, zapłatę weźmie.“ 1 Kor. 3, 14.

„Każdy, coby uczynił dobrego (e), za to odniesie nagrodę od Pana.“ Ef. 6, 8.

lub złe.

„A ten, co krzywdę czyni, odniesie zapłatę ukrzywdzenia.“ Kol. 3, 25.

„Jeźli czyja robota zgore, ten szkodę podejmie; lecz on sam będzie

(b) Dla chrześcijan tylko odnośnie do ich pracy i wierności. Rzym. 14, 4. 10. 12.

(c) Kościół Chrystusa, czyli święci zbawieni. 2 Kor. 1. 1.

(d) Fundament, którym jest sam Jezus Chrystus. Iz. 28, 16; 1 Kor. 3, 11.

(e) Służąc jako Panu. Efez. 6, 7.

zbawiony (f), wszakże tak jako przez ogień . . . albowiem kościół Boży święty jest, którym wy jesteście."
1. Kor. 3, 15-17.

Nagroda za wierność.

„Każdy swoją zapłatę weźmie, według pracy swojej." 1 Kor. 3, 8.
„Nagroda powołania z góry."
Filip. 3, 14.
„Zapłata dziedzictwa." Kol. 3, 24.
„Królestwo." Jakób 2, 5.
„Koronę żywota." Jakób 1, 12; Ob. 2, 10.
„Koronę sprawiedliwości."
2 Tym. 4, 8.
„Koronę chwały." 1 Piotra 5, 4.
„Koronę nieskazitelną." 1 Kor. 9, 25.
„Rzeczy, które Bóg dla swych przygotował." 1 Kor. 2, 9.
„Każdy będzie miał chwałę od Boga." 1 Kor. 4, 5.

Wesele Barankowe i oblubienicy jego.

„Przyszło wesele Barankowe, a małżonka (a), jego przygotowała się. I dano jej, aby się oblekła w bisior czysty i świetny; albowiem bisior są usprawiedliwienia świętych."
Ob. 19, 7-8.
„Chrystus umiłował kościół, i wydał samego siebie zań . . . aby go sobie wystawił chwalebnym kościołem, nie mającym zmazy, ani zmarszczki, albo czego takiego, ale iżby był święty i bez nagany." Ef. 5, 25—27.

(f) Dla nich niema potępienia. Jana 5, 24; Rzym. 8, 1.

(a) Chrystus i kościół jego. Ef. 5, 32.

W międzyczasie pomiędzy zachwyceniem wierzących na powietrze a powrotem Jezusa na ziemię, na świecie będzie „wielki ucisk" przez siedem lat (1). W czasie tym żydzi, którzy powrócą do Palestyny w stanie niewiary (2) odbudują świątynię Salomona (3) i zawrą siedmioletnie przymierze z antychrystem (4), który objawi im się jako mesjasz. Po upływie trzech i pół lat ów antychryst objawi się w swojej prawdziwej postaci jako „człowiek grzechu" (5), zabije dwóch świadków, którzy w tym czasie będą prorokować (6). Żydom nie dozwoli na dalsze odprawianie nabożeństw i składanie ofiar według ich zakonu (7), zamiast czego każe wystawić swój obraz na miejscu świętem (8). Djabeł ze swymi aniołami zostanie zrzucony na ziemię, mając wielki gniew, ponieważ czas będzie krótki (9). Po upływie trzech i poł lat (10) antychryst podbije Jeruzalem (11) i nastanie czas owego „wielkiego ucisku", jaki nie był od początku świata, ani potem będzie (12), który pod panowaniam antychrysta (13) i fałszywego proroka (14) przyjdzie na wszystek świat (15) Karą śmierci będzie karany każdy, kto odmówi pokłonu obrazowi bestji (16), prześladowanie będą cierpieli ci wszyscy, którzy nie zechcą przyjąć piętna bestji (17). Trzecia część Żydów w Palestynie przejdzie przez ten ucisk (18), a Jezus zgromadzi ich do Jerozolimy (19), aby zostali oczyszczeni z swych nieprawości (20).

Wszystkie narody zbiorą się przeciw miastu Jeruzalem, i zdobędą je, obywateli zaś obrabują i połowę ich uprowadzą do niewoli (21). Ostatki Izraela przestaną ufać temu, który ich niszczył, obrócą oczy swe na świętego Izraelskiego (22). Królowie ziemscy powstaną przeciw Bogu i pomazańcowi jego (23).

(1) Dan. 9, 27; Obj. 11, 3. 7; 13, 5.
(2) Iz. 6, 13; 17, 10—11; 18, 4—5; 66, 3—4.
(3) Iz. 66, 1—2; Ob. 11, 1—2.
(4) Dan. 9, 27; Jana 5, 43.
(5) Dan. 9, 27; 2 Tess. 2. 3; Ob. 11, 7; 13, 1.
(6) Ob. 11, 3—7.
(7) Dan. 9, 27; 11, 31; 12, 11.
(8) Mat. 24, 15; 2 Tess. 2, 4. Ob. 13, 14—15.
(9) Ob. 12, 7—12.
(10) Dan. 7, 25; 9, 27; Ob. 13, 5.
(11) Dan. 9, 26; Łuk. 21, 24; Ob. 11, 2,
(12) Jer. 30, 7; Dan. 12, 1; Mat. 24, 21; Ob. 13. 14, 17.
(13) Dan. 7, 21. 25; 2 Tes. 2, 2; Obj. 13, 1.
(14) Ob. 13, 11. 17; 19, 20.
(15) Ob. 3, 10.
(16) Ob. 13, 15; 20, 4.
(17) Ob. 13, 16—17.
(18) Zach. 13, 8, 9.
(19) Ezech. 22, 19.
(20) Iz. 1, 21—25; 4, 4; Ezech. 22, 17—22; Sof. 1, 12—13; Zach. 13, 9,
(21) Zach. 14, 2.
(22) Iz. 4, 3; 10. 20—21; 17, 6—8; Jer. 2, 27; Oz. 5, 15; Zach. 13, 9.
(23) Ps. 2, 1—3; Ob. 16, 14. 16; 17, 14; 19, 19.

Wtenczas objawi się Pan (24), ze wszystkimi świętymi swymi, aby karać swych nieprzyjaciół i wyswobodzić lud swój. (25)

Przyjście Jezusa na ziemię jako króla.

Objawienie się.

„Ten Jezus, który w górę wzięty jest od was do nieba, tak przyjdzie, jakoście go widzieli idącago do nieba.“ Dz. 1, 11.

„I staną nogi jego w on dzień na górze Oliwnej.“ Zach. 14, 4.

„A zaraz po utrapieniu onych dni ujrzą Syna człowieczego, przychodzącego na obłokach niebieskich z chwałą i mocą wielką.“ Mat. 24, 29—30; Mar. 13, 26; Łuk. 21, 27.

„Ujrzycie Syna człowieczego, siedzącego na prawicy Bożej, i przychodzącego z obłokami niebieskiemi.“ Mrk. 14, 62; Mat. 26, 64.

„Oto idzie z obłokami, i ujrzy go wszelkie oko.“ Obj. 1, 7.

Patrzeć będą na mię, którego przebodli.“ Zach. 12, 10.

„Objawienie Pana Jezusa z nieba z Aniołami mocy jego.“ 2 Tess. 1, 7; Mat. 25, 31.

„I widziałem niebo otworzone, a oto koń biały, a tego, który siedział na nim, zwano Wiernym i Prawdziwym.“ Obj. 19, 11.

„Albowiem oto Pan wychodzi z miejsca swego, aby nawiedził nieprawość mieszkających na ziemi.“ Iz. 26, 21. (Mich. 1, 3.)

(24) Iz. 13, 3—6; 26, 21; Zach. 14, 3.

(25) Iz. 50, 2; 60, 5—6; Oz. 5, 15; Zach. 12, 9—10; Mal. 4, 1—3; Łuk. 21, 28.

Razem z kościołem swym.

„Bo przyjdzie do Syonu odkupiciel, i do tych, którzy się odwracają od występków w Jakóbie." Iz. 59. 20.

„Zaśpiewaj a rozraduj się, córko Syońska bo oto ja przyjdę, a mieszkać będę w pośród ciebie, mówi Pan." Zach. 2, 10.

„A wojska, które są na niebie, szły za nim na koniach białych, obleczone lnem cienkim, białym i czystym." Ob. 19; 14. (a)

„Którzy są z nim, powołani i wybrani i wierni." (b) Ob. 17, 14.

„Gdy przyjdzie Pan, Bóg mój i wszyscy święci z nim." Zach. 14, 5.

„Oto Pan idzie z świętymi tysiącami swymi." Juda 14.

„Przyjście Pana naszego Jezusa Chrystusa ze wszystkimi świętymi jego." 1 Tess. 3, 13.

„Ale gdy się Chrystus, on żywot nasz pokaże, tedy i wy (c) okażecie się z nim w chwale." Kols 3, 4.

„Gdy się objawi, podobni mu będziemy." 1 Jana 3, 2.

„Objawienia dzieci Bożych." Rzym. 8, 19.

Moc antychrysta zostanie sparaliżowana Głosem Chrystusa a sam antychryst zostanie zniesiony (1). On i fałszywy prorok zostaną wrzuceni żywo do jeziora ognistego (2). Dziesięć królów sprzymierzeńców bestji, zostanie pobitych mieczem Króla królów

---

(a) Bisiór czysty i świetny, to usprawiedliwienie świętych (Obj. 19, 8).

(b) Powołał, których przejrzał Rzym. 8, 29; Mat. 7, 23: Ob. 1, 6; „wybrani" Ef. 1, 1—4.

(c) „Święci". Kolos. 1, 2.

(1) Iz. 11, 4; Dan. 7, 11; 2 Tess. 2, 8.

(2) Iz. 30, 31—33; Ob. 17, 8; 19, 20.

i Pana panów (3). Djabeł zostanie na tysiąc lat związany i wrzucony do przepaści (4). Ci, którzy podczas panowania antychrysta zostaną pobici dla świadectwa Chrystusowego, zmartwychwstaną, aby wziąć udział w królowaniu Jezusa na ziemi (5).

Zmartwychwstanie sprawiedliwych (a).

„I widziałem dusze pościnane dla świadectwa Jezusowego, i dla słowa Bożego, (b) i którzy się nie kłaniali bestji ani obrazowi jej, i nie przyjęli piętna jej na czoło swoje i na rękę swoję; i ożyli, i królowali z Chrystusem tysiąc lat.“ Ob. 20, 4.

„I pojdą ci, którzy dobrze czynili, na powstanie żywota.“ Jana 5, 29.

„Ocucą się ku żywotowi wiecznemu.“ Dan. 12, 2.

„Toć jest pierwsze zmartwychwstanie.“ Ob. 20, 5. (c)

Królowanie Chrystusa na ziemi

„A za dni tych królów (d) wzbudzi Bóg niebieski królestwo, które na wieki zepsute nie będzie.“ Dan. 2, 44.

„Wzbudzę Dawidowi latarośl sprawiedliwą, a będzie królował król, a poszczęści mu się; sąd zaiste i sprawiedliwość będzie czynił na ziemi.“ Jer. 23, 5.

„Da mu Pan Bóg stolicę Dawida, ojca jego.“ Łuk. 1, 32—33; Iz. 9, 7.

„Jamci postanowił króla mojego nad Syonem.“ Ps. 2, 6.

(3) Ps. 2, 4—5; 110, 5; Zach. 12, 9; Ob. 17, 14; 19, 21.
(4) Ob. 20, 2—3.
(5) Ob. 20, 4—6.
(a) O innych zmarłych zobacz Ob. 20, 5.
(b) Pod rządami antychrysta. Ob. 6, 9; 13, 15.
(c) Włączając Chrystusa w pierwszym rzędzie, a potem ci co są Chrystusowi w czasie przyjście jego. 1 Kor. 15, 23; tu też włączeni są męczennicy z czasu panowania antychrysta Ob. 20, 4.
(d) Antychryst i jego przymierzeńcy królowie. Dan. 7, 24; Ob. 17, 12—13.

„Gdy królować będzie Pan zastępów, na górze Syońskiej, i w Jeruzalemie, i przed starcami swymi w wielkiej sławie.“ Iz. 24, 23. (Mich. 4, 7)

„Król Izraelski jest Panem w pośrodku ciebie, nie oglądasz więcej złego“. Sof. 3, 15.

„Bo on musi królować, pókiby nie położył wszystkich nieprzyjaciół pod nogi jego.“ (e) 1 Kor. 15, 25.

„I będą mu się kłaniać wszyscy królowie; wszystkie narody służyć mu będą.“ Ps. 72, 11.

„Królestwa świata stały się królestwami Pana naszego i Chrystusa jego.“ Ob. 11, 15.

„Będzie panował od morza aż do morza, i od rzeki aż do kończyn ziemi.“ Ps. 72, 8; (Zach. 9, 10).

„A Pan będzie królem nad wszystką ziemią; w on dzień będzie Pan jeden; imię Jego jedno. Zach. 14, 9.

„Król królów i Pan panów.“ Ob. 19, 16.

Z oblubienicą swą kościołem.

„Z nim też królować będziemy.“ 2 Tym. 2, 12.

„Dziedzicami Bożymi, a współdziedzicami Chrystusowymi . . . z nim uwielbieni.“ Rzym. 8, 17.

„Kto zwycięży, dam mu siedzieć na stolicy mojej.“ Ob. 3, 21.

„I uczyniłeś nas Bogu naszemu królami i kapłanami, i królować będziemy (a) na ziemi.“ Obj 5, 9—10.

(e) „Każde kolano mi się ukłoni.“ Iz. 45, 23; Filip. 2, 9—11.

(a) Czyli nad ziemią.

„Uczynił nas królami i kapłanami Bogu i Ojcu swemu.“ Ob. 1, 6.
„Ojcu . . . który nas przeniósł do królestwa Syna swego umiłowanego.“ Kolos. 1, 12—13.
„I widziałem stolicę, a usiedli (b) na nich, i dany im jest sąd.“ Ob. 20, 4.
„Święci będą sądzili świat“ 1 Kor. 6, 2. —

Królestwo Boże zostanie na ziemi założone, a wszyscy, którzy dają zgorszenie, zostaną z niego usunięci (1). Jezus będzie sądził najprzód swój lud t. j. żydów za ich niedowiarstwo względem niego (2), potem wszystkie inne narody, za ich obchodzenie się z Izraelem w czasie ich utrapienia (3). Dziesięciu pokoleniom Izraelskim, po ich oczyszczeniu (4), zostanie przywrócona ziemia ojców (5), a Juda razem z Benjaminem tworzyć będą jeden naród (6). Chrystus Pan zawrze z ludem swym nowe przymierze (7), odpuści im grzechy ich i pamiętać ich więcej nie będzie (8). Będzie karał wszystkich nieprzyjaciół ludu swego (9), włącznie Goga i Magoga z ich armją (10), którzy zostaną zwyciężeni i zniszczeni. (11) Izrael posiądzie w całości ziemię swą (12), według obietnicy (13), włącznie z wielką puszczą, która „zakwitnie jako róża“ (14). Świątynia (15) i miasto Jerozolima (16) zostaną odbudowane podług planu Bożego; lewici powrócą

(b) Święci, wojska, które są na niebie. Ob. 19, 8—14.
(1) Iz. 13, 9; 33, 14; Mat. 13, 30, 41.
(2) Mat. 25, 14—30; Łuk. 19, 12—27.
(3) Joel 3, 2. 12; Mat. 25, 31—46; Dz. 17, 31.
(4) Ezech. 20, 33—38; Amos 9, 9—10.
(5) Iz. 49, 12—23; Ezech. 20, 40—42; 36, 24; Amos 9, 14—15.
(6) Iz. 11, 13; Ezech. 37, 16—24; Ozeasz 1, 11.
(7) Jer. 31, 31—33: 32, 40; 50, 4—5; Ezech. 37, 26; Rzym. 11, 26—27; Żyd. 8, 8—11.
(8) Iz. 60, 21; Jer. 31, 34; 33, 8; 50, 20; Ezech 36, 25—33; Mich. 7, 18. 19; Żyd. 8, 12.
(9) Iz. 2, 17—21; 26, 9; 34, 2: Ezech. 28, 26; Mich. 5, 15; Nah. 1, 8.
(10) Ezech. 38, 1—17.
(11) Ezech. 38, 18 do 39, 11.
(12) Ezech. 47, 13 do 48, 29.
(13) Gen. 15, 18; Deut. 11, 24; Joz. 1, 4.
(14) Iz. 32, 15; 35, 1—2; 51, 3; Ezech. 36, 33—36.
(15) Ezech. 40, 1 do 43, 17
(16) Iz. 60, 10; Jer. 31, 38. 40. Ezech. 48, 15—17 i 30—35; Zach. 14, 10—11.

i bedą odprawiane Panu nabożeństwa i ofiary (17). Nikt nie będzie szkodził, ani zabijał na wszystkiej górze świętej (18). Pan przyłoży powtóre rękę swą, aby przywrócić wszystkiego Izraela ze wszystkich stron ziemi (19), Jeruzalem stanie się chwałą i radością całej ziemi (20). Pan w pośrodku ludu swego (21) będzie jego chwałą i wieczną światłością, ponieważ nocy tam nie będzie (22). Wszystkie narody przyjdą oddać pokłon królowi i obchodzić swieto namiotów (23). Ziemia będzie napełniona chwałą Pańską (24).

Nowe niebieskie Jeruzalem Domem oblubienicy Chrystusowej.

„I przyszedł do mnie jeden z onych siedmiu Aniołów i rzekł mi: Chodź, pokażęć oblubienicę, małżonkę Barankową... i pokazał mi miasto wielkie, ono święte Jeruzalem, zstępujące z nieba od Boga.“ Ob. 21, 9—10.

„I imię miasta Boga mego, nowego Jeruzalemu, które zstępuje z nieba od Boga mego.“ Ob. 3, 12.

Jego wielkość i piękność.

„Mur wielki i wysoki, mający bram dwanaście, a na onych bramach dwanaście Aniołów, i imiona napisane, które są dwanaście pokoleń synów Izraelskich.“ Obj. 21, 12.

„A mur miasta miał gruntów dwanaście, a na nich dwanaście imion dwunastu Apostołów Barankowych.“ Obj. 21, 14.

„A grunty muru miasta ozdobione były wszelkim kamieniem drogim.“ Obj. 21, 19.

(17) Ezech. 43, 18 do 46, 24; Mal. 3, 3—4.

(18) Iz. 11, 6—9; 33, 24; 35, 9; 55, 13; 65, 25; Ezech. 34, 25; Oz. 2, 18; Ob. 22, 3.

(19) Iz. 11, 11—12; Jer. 50, 4—5; Ezech. 39, 25—28.

(20) Ps. 48, 2; Iz. 1, 26; 60, 14; 62. 7; 65, 18; Jer. 31, 23; Zach. 8, 3.

(21) Ezech. 48, 35; Joel 3, 17, 21; Sof. 3, 15—17; Zach. 2, 10.

(22) Iz. 60, 19. 20; Zach. 2, 5; Ob. 22, 5.

(23) Iz. 2, 1—3; Jer. 3, 17; Mich. 4, 2; Zach. 8, 20—22; 14, 16—19.

(24) Num. 14, 21; Ps. 72, 19; Iz. 11, 9; Żyd. 2, 14.

„A dwanaście bram jest dwanaście pereł; a każda brama była z jednej perły, a rynek miasta złoto czyste, jako szkło przezroczyste.“
Ob. 21, 21.

Jego chwała i czystość.

„Alem kościoła nie widział w niem; albowiem Pan Bóg wszechmogący jest kościołem jego, i Baranek.“ „A nie potrzebuje to miasto słońca ani księżyca, aby świeciły w niem; albowiem chwała Boża oświeciła je, a świecą jego jest Baranek.
Ob. 21, 22—23.

„Mając chwałę Bożą, którego światłość podobna była kamieniowi najkosztowniejszemu, jako kamieniowi jaspisowi, na kształt kryształu przezroczystego.“ Ob. 21, 11.

„A narody, które będą zbawione, będą chodziły w świetle jego, a królowie ziemscy chwałę i cześć swoję do niego przyniosą. A bramy jego nie będą zamknięte we dnie; albowiem tam nocy nie będzie.“
Ob. 21, 24—25.

„I nie wnijdzie do niego nic nieczystego, i czyniącego obrzydliwość, tylko ci, którzy są zapisani w księgach żywota Barankowych.“
Ob. 21, 27.

Po upływie tysiąca lat, szatan będzie rozwiązany z ciemnicy swojej na krótki czas (1). Wynijdzie, aby zwodzić narody które są na czterech węgłach ziemi, Goga i Magoga, aby je zgromadził do bitwy (2). Otoczą oni obóz święty i miasto umiłowane od Boga (3), lecz zstąpi ogień od Boga

(1) Ob. 20, 3—7.
(2) Ob. 20, 8.
(3) Jeruzalem, zobacz Iz. 4, 3.

z nieba i pożre je (4). Djąbeł, który je zwodził, zostanie wrzucony w jezioro ognia i siarki, gdzie przedtem była wrzucona bestja i fałszywy prorok, i będą męczeni we dnie i w nocy na wieki wieków (5).

Sąd całej ziemi.

„I widziałem stolicę wielką i białą, i siedzącego na niej." Ob. 20, 11.

„Pan Jezus Chrystus, który ma sądzić żywych i umarłych." 2 Tym. 4, 1.

„On jest onym, postanowionym od Boga, sędzią żywych i umarłych." Dz. 10, 42; (1 Piotra 4, 5).

„Bo Ojciec wszystek sąd dał Synowi." Jana 5, 22.

„I widziałem umarłych (a) wielkich i małych, stojących przed obliczności̇ą Bożą" (b). Ob. 20, 12.

Zmartwychwstanie bezbożnych.

„I wydało morze umarłych, którzy w niem byli, także śmierć i piekło (c) wydało umarłych, którzy w niem byli." Ob. 20, 13.

„Ale ci, którzy źle czynili, na powstanie sądu. Jana 5, 29.

„Ocucą się na pohańbienie i na wzgardę wieczną." Dan. 12, 2.

Ostatni sąd.

„A księgi otworzone są; i druga księga także otworzona jest, to jest księga żywota; i sądzeni są umarli według tego, jako było napisano w onych księgach, to jest według uczynków ich." Ob. 20, 12.

(4) Ob. 20, 9.
(5) Ob. 20, 10.
(a) Ci, którzy nie mieli udziału w czasie pierwszego zmartwychwstania. Zobacz Ob. 20, 5—6.

(b) Jezus Chrystus jest Syn Boży. Jana 5, 22; Rzym. 2, 16.

(c) Groby mające moc nad ciałem.

„A jeźli się kto nie znalazł napisany w księgach żywota, wrzucony jest w jezioro ogniste.“ Ob. 20 15.

„Jezioro gorejące ogniem i siarką; Tać jest śmierć wtóra.“ Ob. 21, 8.

Ostatni nieprsyjaciel.

„A ostatni nieprzyjaciel, który będzie zniszczony, jest śmierć.“
1 Kor. 15, 26.

„A śmierć i piekło (d) wrzucone są w jezioro ogniste. Tać jest śmierć wtóra.“ Ob. 20, 14.

Niebo i ziemia przeminęły

„Niebo i ziema przeminą.“
Mrk. 13, 31.

„Niebiosa z wielkim trzaskiem przeminą, a żywioły rozpalone ogniem stopnieją, a ziemia i rzeczy, które są na niej, spalone będą (a); niebiosa gorejące rozpuszczą się, a żywioły pałające stopnieją.“ 2 Piotra 3, 10—12.

„Niebiosa jako dym zniszczeją, a ziemia jako odzienie zwiotszeje.“
Iz. 51, 6.

„One pominą . . . a jako odzienie zwiniesz je, i będą odmienione.“
Żyd. 1, 11—12.

„Przed którego obliczem uciekła ziemia i niebo (b), a miejsce im nie jest znalezione.“ Ob. 20, 11.

Nowe niebo i nowa ziemia

„I rzekł ten, który siedział na tronie: Oto wrzystko nowe czynię.“
Ob. 21, 5.

„Albowiem oto Ja tworzę niebiosa nowe, i ziemię nową.“ Iz. 65, 17.

(d) Po grecku „hades“.

(a) Porównaj Gen. 6, 11, 13; 9, 11. 16; Iz. 24, 5; 2 Piotra 3, 7.

(b) Zobacz Ps. 68, 9; Nah. 1, 5; Ijob 15, 15; 25, 5.

„Potemem wiedział niebo nowe i ziemię nową, albowiem pierwsze niebo i pierwsza ziemia przeminęła, a morza już więcej nie było.“ Ob. 21, 1.

„Lecz nowych niebios i nowej ziemi według obietnicy jego oczekujemy, w których sprawiedliwość mieszka.“ 2 Piotra 3, 13.

Bóg wszystkiem we wszystkich

„A potem będzie koniec, gdy odda królestwo Bogu i Ojcu, gdy zniszczy wszelkie przełożeństwo, i wszelką zwierzchność i moc.“ 1 Kor. 15, 24.

„A gdy mu wszystkie rzeczy poddane będą, tedy też i sam Syn będzie poddany temu, który mu poddał wszystkie rzeczy, aby był Bóg wszystkiem we wszystkiech.“ 1 Kor. 15, 28.

Oblubienica Baranka.

„A ja Jan widziałem ono święte miasto Jeruzalem nowe, zstępujące z nieba, od Boga zgotowane, jako oblubienicę ubraną mężowi swemu.“ (a) Obj. 21, 2.

Bóg mieszka z ludźmi.

„Oto przybytek Boży z ludźmi, i będzie mieszkał z nimi; a oni będą ludem jego, a sam Bóg będzie z nimi, będąc Bogiem ich. I otrze Bóg wszelką łzę z oczu ich; a śmierci tam więcej nie będzie, ani smutku, ani krzyku, ani boleści nie będzie; albowiem pierwsze rzeczy przeminęły.“ Ob. 21, 3—4.

(a) „Aby okazał w przyszłych wiekach ono nader obfite bogatwo łaski swojej, z dobrotliwości swojej przeciwko nam w Chrystusie Jezusie.“ Ef. 2, 7.

„Oko nie widziało i ucho nie słyszało i na serce ludzkie nie wstąpiło, co nagotował Bóg tym, którzy go miłują. Ale nam to Bóg objawił przez Ducha swojego; albowiem duch wszystkiego się bada, i głębokości Bożych.“ 1 Kor. 2, 9—10.

„A ten, który nas ku temu właśnie przygotował, jestci Bóg, który nam też dał zadatek Ducha.“ 2 Kor. 5, 5.

„Temu niech będzie chwała w kościele przez Chrystusa Jezusa po wszystkie czasy na wieki wieków. Amen.“ Ef. 3, 21.

„Przetoż najmilsi! tego oczekując, starajcie się, abyście bez zmazy i bez nagany od niego znalezieni byli w pokoju.“ 2 Piotra 3, 14.

Cytaty.

Dla wygody czytelników podajemy następujące cytaty główniejszych ustępów, tyczących się powrotu naszego Pana, w tym porządku, jak je znajdujemy w Pismie św. z oznaczeniem w krótkich słowach ich treści.

Deut. 33, 2.	— Góra Synaj, Góra Seir, przemienienie i powtórne przyjście ze świętymi.
Psalm 2.	— Syn otrzyma dziedzictwo narodów.
„ 67, 5.	— Będzie sądził i sprawował narody.
„ 96, 10—13.	— Pan idzie, aby sądzić narody.
„ 98, 9.	— On będzie sądził okrąg świata.
„ 102, 17.	— Pan pobuduje Syon, okaże się w chwale.
Dan. 7, 13—14.	— Syn człowieczy przyjdzie, aby otrzymać królestwo.
Oz. 6, 3.	— Przyjdzie jako deszcz na wiosnę i w jesieni.
Zach. 12, 10.	— Izrael go ujrzy i przyjmie.
„ 14, 4.	— Nogi jego staną na górze Oliwnej.
„ 14, 5.	— Przyjdzie ze świętymi swymi.
Mat. 16, 27.	— Przyjdzie w chwale Ojca swego.
„ 19, 28.	— Usiądzie na stolicy chwały swojej.
„ 24.	— Wyjaśnienie trzech pytań uczniów.
„ 25, 1—12.	— Chrystus jako oblubieniec.
„ 25, 13—30.	— Sąd nad sługami.
„ 25, 31—46.	— Sąd nad narodami.
„ 26, 64.	— Przyjdzie na obłokach niebieskich.
Mrk. 8, 38.	— Kogo Syn człowieczy wstydzić się będzie.
„ 13.	— Wyjaśnienie trzech pytań uczniów.
„ 14, 62.	— Przyjdzie na obłokach niebieskich.
Łuk. 9, 26.	— Kogo Syn człowieczy wstydzić się będzie.

Łuk. 12, 35—48. — Biodra przepasane — świece zapalone.
„ 17, 20—37. — Noe, Lot itd.
„ 18, 8. — Mało wiary na ziemi.
„ 19, 11—28. — Odszedł aby, otrzymać królestwo i wrócić. Dziesięć talentów.
„ 21. — Objaśnienie trzech pytań uczniów,
Jana 1, 51. — Niebo otwarte, anioły zstępujące.
„ 14, 3. — Obietnica: przyjdę i wezmę was.
„ 14, 18. — Przyjdę zasię do was.
„ 14, 28. — Odchodzę i zaś przyjdę.
„ 21, 22. — Jeżelibym chciał... aż przyjdę.
Dziej. 1, 10—11. — Ten sam Jezus przyjdzie.
„ 3, 19—21. — Czasy ochłody.
1 Kor. 1, 4—8. — Oczekujcie objawienia Pana Jezusa.
„ 4, 5 — Nie sądźcie przed czasem, ażby Pan przyszedł.
„ 11, 26. — Wieczerza Pańska, aż przyjdzie.
„ 15, 23. — Porządek zmartwychwstania w czasie przyjścia jego.
„ 16, 22. — Przeklęstwo, „Maran — ata."
2 Kor. 1, 14. — Chluba w dzień Pana Jezusa.
Filip. 1, 6—10. — Aż do dnia Jezusa Chrystusa.
„ 2, 16. — Radość w dniu Jezusa Chrystusa.
„ 3, 11. — Powstanie od umarłych.
„ 3, 20—21. — Rzeczpospolita... skąd oczekujemy Jezusa.
„ 4, 5. — Pan blizko jest.
Kols. 3, 3—5. — Okażemy się z nim.
1 Tess. 1, 9. — Oczekiwali Syna jego z niebios.
„ 2, 19. — Nadzieja, radość, korona w dzień przyjścia.
„ 3, 13. — Serce nienaganione na przyjście jego.
„ 4, 13—18. — Zachwycenie.
„ 5, 1—10. — Czasy, chwile, dzień i noc.

1 Tess. 5, 23.	— Bez nagany na przyjście Pana Jezusa.
2 Tess. 1, 7—10.	— Objawi się w ogniu płomienistym
„ 2, 1—8.	Zniesie bezbożnika objawieniem. przyjścia swego.
1 Tym. 6, 13—16	— Zachowaj przykazania aż do objawienia Pana Jezusa Chrystusa.
2 Tym. 4, 1.	— Sądzić będzie w sławnem przyjściu swojem i królestwie.
„ 4, 8.	— Korona dla wszystkich, którzy umiłowali sławne przyjście jego.
Tyt. 2, 11—15.	— Błogosławiona nadzieja, chwalebne objawienie
Żyd. 9, 24—28.	— Dwukrotne ukazanie się.
„ 10, 22—24.	— Wiara, nodzieja, miłość.
„ 10, 25.	— On dzień się przybliża.
„ 10, 35—37.	— Cierpliwość... bardzo małuczko.
Jak. 5, 7—8.	— Bądźcie cierpliwi — deszcz ranny i wieczorny.
1 Piot. 1, 7.	— Doświadczenie wiary.
„ 1, 13.	— Doskonałą miejcie nadzieję...
„ 4, 13.	— W objawieniu chwały jego...
„ 5, 1—4.	— A gdy się okaże książe pasterzy.
2 Piot. 3.	— Naśmiewcy. Dzień Pański.
1 Jan. 2, 28.	— Abyśmy, gdy się ukaże, ufanie mieli.
„ 3, 2—3.	— Podobni mu będziemy... mający tę nadzieję oczyszcza się.
2 Jan. 7.	— Przyjdzie w ciele.
Juda 14—15.	— Przyjdzie ze świętymi swymi wykonać sąd.
Obj. 1, 7.	— Oto idzie z obłokami.
„ 2, 25.	— Trzymaj, aż przyjdę.
„ 3, 3.	— Przyjdę jako złodziej.

Obj. 3, 10—11. — Zachowam cię od godziny pokuszenia. Oto idę rychło.
„ 14, 14—16. — Żniwo ziemi.
„ 16, 15. — Oto idę jako złodziej: Błogosławiony, który czuwa.
„ 22, 20. — I owszem przyjdź, Panie Jezu.